

1. DATOS IDENTIFICATIVOS DA DISCIPLINA	
CÓDIGO	
MATERIA	Deseño do personaxe
DISCIPLINA	Deseño do personaxe II
TITULACIÓN	Titulación Superior en Arte dramática
ESPECIALIDADE	Dirección
CURSO	4º
CRÉDITOS ECTS	2 ECTS
CARÁCTER	OBRIGATORIA
DEPARTAMENTO	Escenografía
CENTRO	ESAD de Galicia
COORDINADOR/A	María Gutiérrez Cedrón
DOCENTES	Nome e apelidos: María Gutiérrez Cedrón Horario titorías: http://esadgalicia.com/curso-escolar/ Despacho: Dpto. Escenografía S2 Contacto: mariagutierrez@edu.xunta.gal
DESCRIPCIÓN	Domínio e aplicación das ferramentas precisas para o recoñecemento e a análise dos signos que emiten o corpo, o rostro e o vestido do/da actor/actriz, para a súa creación según os requerimentos do personaxe
COÑECEMENTOS PREVIOS	Deseño personaxe I
LINGUA EN QUE SE IMPARTE	Galego x Castelán x Inglés
2. COMPETENCIAS	
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS DE GRAO	
T2	Recoller información significativa, analízala, sintetízala e xestionala adecuadamente
T3	Solucionar problemas e tomar decisións que respondan aos obxectivos do traballo que se realiza
T6	Realizar autocrítica cara o propio desempeño profesional e interpersonal
T14	Dominar a metodoloxía de investigación na xeración de proxectos, ideas e solucións viables
COMPETENCIAS XERAIS DA TITULACIÓN	
X1	Fomentar a autonomía e autorregulación no ámbito do coñecemento, as emocións, as actitudes e as condutas, cmostrando independencia na recollida, análise e píntese da información, no desenvolvemento de ideas e argumentos dunha forma crítica e na súa capacidade para a propia motivación e a organización nos procesos creativos
X3	Potenciar a conciencia crítica, aplicando unha visión crítica construtiva ao traballo propio e ao dos demais, e desenvolvendo unha ética profesional que estableza unha relación adecuada entre os medios que utiliza e os fins que persegue.
X5	Fomentar a expresión e a creación persoal, integrando os coñecementos teóricos, técnicos e prácticos adquiridos; mostrando sinceridade, responsabilidade e xenerosidade no proceso creativo; asumindo o risco, tolerando o fracaso e valorando de maneira equilibrada o éxito social.
X6	Desenvolver unha metodoloxía de traballo, estudo e investigación encamiñada á autoformación na propia disciplina, procurando ámbitos axeitados para a formación continuada e para adaptarse a diversas situacións, especialmente ás derivadas da evolución da súa profesión.

COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DE ESPECIALIDADE		
ED1	Concebir propostas escénicas que fundamentan o espectáculo, xerando e analizando conceptos, textos e imaxes e valorando as súas propiedades representativas e a súa calidade estética.	
ED2	Proxectar a composición do espectáculo, utilizando todos os coñecementos estéticos e técnicos necesarios sobre os diferentes linguaxes e códigos que participan na representación.	
ED3	Planificar e conducir o proceso xeneral de creación do espectáculo, aplicando a metodoloxía de traballo pertinente.	
ED5	Investigar para concebir e fundamentar o proceso creativo persoal, tanto no que se refire á metodoloxía de traballo como á renovación estética.	
3. OBXECTIVOS DA DISCIPLINA		COMPETENCIAS VINCULADAS
1. Valorar e integrar a caracterización como recurso do feito teatral e como parte integrante da configuración do espectáculo teatral.		T2, X5, ED1
2. Distinguir as funcións e empregar os significados dos elementos e técnicas que se empregan na caracterización.		T14, X3, ED2
3. Coñecer os diferentes materiais, técnicas e posibilidades que ofrece a maquillaxe para teatro.		T3, X6 , ED3
4. Aplicar diversas solucións e recursos de caracterización: a maquillaxe como parte do deseño de personaxe.		T6, X1 , ED2
5. Diseñar e elaborar a caracterización dun personaxe: adquirir técnicas fundamentais de maquillaxe escénica.		T3, X5, ED5
4. CONTIDOS		
TEMAS	SUBTEMAS	SESIÓNS
1 Maquillaxe social, teatral e cinematográfico.	1.1 Diferenzas técnicas de aplicación en diversos medios visuais. 1.2 Amplificación e distancia. 1.3. A forma e a cor no deseño e a caracterización de personaxe 1.4 Deseño da caracterización do personaxe: o xestofacial e corporal. 1.5 Fundamentos do deseño: a forma e a cor no deseño da caracterización do personaxe.	2 h.
2. Maquillaxe para escena.	2.1 Maquillaxe neutro. 2.2 Materiais basee na escena.: Naturalismo. 2.3 Correccións e alteracións da fisionomía a través da maquillaxe e a caracterización: luces e sombras. 2.4 Caracterización e máscaras en personaxes arquetípicos.	2 h.
3 Posticería e perrucas.	3.1 Tipos e características técnicas. 3.2 Procedementos e aplicación de postizos e perrucas.	2 h.
4. Efectos especiais.	4.1 Tipos e características técnicas. 4.2 Procedementos e aplicación.	3 h.

5. Caracterización e xéneros teatrais.	5.0 Ferramentas e materiais, coidado e conservación. Aplicación e conservación. 5.1 Maquillaxe envellecemento 5.2 Maquillaxe oriental. Kabuki. 5.3 Deseño personaxe literatura universal 5.4 Maquillaxe home-muller. 5.5 Maquillaxe drag-queen. 5.6 Maquillaxe clown-Cirque du soleil 5.7 Maquillaxe efectos especiais: queimaduras.	3 h. 3 h. 3 h. 3 h. 3 h. 3 h. 3 h.
TOTAL SESIÓNS		30 h.

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE

Actividade / Número de horas	Presencial (horas)	Non presencial (horas)	Total
Actividades introductorias	2		2
Exposición maxistral	2		2
Exposición práctico-teórica	10	2	12
Práctica individual	14	18	18
Práctica colectiva	2	8	6
Obradoiro			
Seminarios			
Actividades complementarias		2	
Outros			
Titorías individuais			
Titorías de grupo			
Actividades de avaliación. Probas Actividades de avaliación. Presentacións / mostras Actividades de avaliación. Revisión			
TOTAL	30 h.	30 h.	60 h.
PORCENTAXE	50%	50%	100%

6. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍAS DE ENSINANZA E APRENDIZAXE

Actividades	Descrición
Actividades introductorias	Presentación do docente e do programa da materia. Rexistro das expectativas do alumno en relación á materia. Formulación de dúbidas por parte do alumno.
Sesión maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos da materia acompañándose de imaxes ou outros medios audiovisuais. Explicación das bases teóricas e técnicas para a realización das actividades e prácticas a realizar na aula ou fóra dela.
Exposición práctico-teórica	Tratarase de realización de exercicios prácticos relacionados co deseño do maquillaxe e caracterización, así como de exercicios orientados a estimular a creatividade no plano das artes plásticas e visuais. Así mesmo o alumno poderá realizar nestas horas prácticas e experimentación de técnicas relacionadas coa expresión plástica da súa práctica individual, é dicir co seu tema asignado.

Práctica individual	A cada alumno asignaráselle unha temática e un texto, dramático ou non, sobre o que facer un traballo.	
Práctica colectiva	Análise de imaxes, debates sobre o aspecto sociolóxico de los ideales de beleza con respecto a rostro, al maquillaxe y al peluquería.. Xogos de investigación e experimentación plástica.	
Proba escrita	Non hai exame.	
Titorías individuais	Seguimento e orientación, para iso, será necesario un traballo constante na aula e fora dela.	
Titorías grupais	Grazas ao asesoramento, a orientación, a resolución de dúbidas e as correccións pertinentes, o alumno ira desenvolvendo o seu traballo cara un resultado final óptimo.	
7. ATENCIÓN PERSONALIZADA		
Seguimento	Seguimento da diversidade e da especificidade de cada proxecto.	
Orientación	Orientación respecto ás dúbidas e inqedanzas que xurdan.	
8. FERRAMENTAS DA AVALIACIÓN		
8.1 Avaliación ordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Entrega dun traballo de deseño de caracterización sobre o personaxe dunha obra teatral ou literaria: análise, búsqueda de referentes, deseño da proposta e realización da maquillaxe.	T2, T3, T14, X1, X3, X5, X6, E11, E12, E13, E15	30%
Exposición do traballo na aula, defensa das ideas propias a través da argumentación sobre coñecementos teóricos e sobre o aspecto creativo da súa proposta.	T2, T3, T6, X1, X3, X5,X6	10%
Realización dos exercicios prácticos na aula: técnica, limpeza e coidado do material	E11, E12, E13,E15	20%
Cartafol onde se recollan as prácticas realizadas incluíndo os materiais empregados e describindo os pasos a realizar en cada maquillaxe.	T2, T3, X1, X5, X6	20%
Participación, disciplina a hora de realizar os traballos, actitude na aula, asistencia, puntualidade, e o informe de titoría.	T3, T14, X5, X6	20%
8.2. Avaliación extraordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Entrega dun traballo de deseño de caracterización sobre	T2, T3, T14, X1, X3, X5, X6, E11, E12, E13, E15	80%

cinco personaxes dunha obra teatral ou literaria: análise, búsqueda de referentes, deseño da proposta e realización da maquillaxe.		
Exposición do traballo (na aula ou vía videoconferencia), defensa das ideas propias a través da argumentación sobre coñecementos teóricos e sobre o aspecto creativo da súa proposta.	T2, T3, T6, X1, X3, X5,X6	20%
8.3 Avaliación específica para alumnado sen avaliación continua / ordinaria / extraordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Entrega dun traballo de deseño de caracterización sobre cinco personaxes dunha obra teatral ou literaria: análise, búsqueda de referentes, deseño da proposta e realización da maquillaxe.	T2, T3, T14, X1, X3, X5, X6, E11, E12, E13, E15	80%
Exposición do traballo (na aula ou vía videoconferencia), defensa das ideas propias a través da argumentación sobre coñecementos teóricos e sobre o aspecto creativo da súa proposta.	T2, T3, T6, X1, X3, X5,X6	20%
8. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E OUTROS RECURSOS		
<p>Referencias básicas</p> <p>Delamar, P. (2003): <i>The complete make-up artist: working in film, fashion, television and theatre</i>, Northwestern University Press.</p> <p>J-R Kehoe, V. (2008): <i>Kehoe: La técnica del maquillaje profesional</i>, Barcelona, Omega</p> <p>Langer, A. (1998): <i>Manual de maquillaje Kryolan: Introducción al maquillaje profesional</i>, Berlín, Kryolan</p> <p>Márquez Berrios, J. (1990): <i>Maquillaje y caracterización</i>, Madrid, Instituto Oficial de Radio y Televisión.</p> <p>Wilkening, A (2008): <i>El arte del maquillaje y de la caracterización paso a paso</i>. Madrid, El Drac</p>		
10. OBSERVACIÓN / RECOMENDACIÓN		
<p>A asistencia é obrigatoria, pero non implica aprobar, senón que hai que alcanzar uns mínimos avaliados, só se permite o 10% das faltas, contadas en función das horas, por exemplo, unha materia con 60 horas permite 6 horas de ausencia.</p>		